

Analiză

29.06 - 13.07 2026

Cazul centrelor de la Dumbrava: anatomia unei crize online

Ce a discutat România despre centrele
din Bihor și cât din această discuție a
fost amplificată coordonat

Autori:
Matei Vrabie,
Călin Georgia

Cuprins

[Rezumat executiv](#)

[Principalele constatări](#)

[De ce contează?](#)

[Principalele teme din online](#)

[Cazul azilelor de la Bihor](#)

[Principalele evenimente de coordonare](#)

[Interpretarea categoriilor de sentiment](#)

[Sentiment pozitiv](#)

[Postările cu cea mai mare interacțiune](#)

[Sentiment negativ](#)

[Postările cu cea mai mare interacțiune](#)

[Sentiment neutru](#)

[Postările cu cea mai mare interacțiune](#)

[Sentiment mixt](#)

[Postările cu cea mai mare interacțiune](#)

[Reacțiile la nivelul întregului corpus](#)

[Tabel comparativ: analiza comentariilor pe postări](#)

[Analiza ostilității](#)

[Concluzie](#)

[Metodologie](#)

[1. Analiza tematică](#)

[2. Analiza sentimentului](#)

[3. Cum am calculat reach_proxy](#)

[4. Analiza ostilității](#)

LEAD: Am pornit această analiză cu ipoteza unei polarizări în jurul cazului centrelor de la Dumbrava.

Datele au infirmat această ipoteză: românii nu sunt împărțiți în două tabere egale, ci uniți într-o neîncredere aproape unanimă față de instituții. Indiferent cine scrie despre caz, avocatul familiei, o jurnalistă sau un fost premier, ostilitatea publicului se descarcă în același loc: statul, presa, justiția.

Rezumat executiv

Am monitorizat spațiul online românesc între 29 iunie și 13 iulie 2026 - două săptămâni marcate de criza de guvernare și de ancheta DIICOT privind centrele de îngrijire administrate de Viorel Pașca în județul Bihor. Ne-a interesat ce a discutat publicul, cum a circulat informația și cât din vizibilitatea ei a fost organică.

Am colectat și analizat:

- 696.202 postări în limba română de pe platforma Facebook pentru temele dominante ale perioadei și tiparele de diseminare;
- 4.857 de postări dedicate cazului azilelor din Bihor, analizate din perspectiva sentimentului;
- 7.000 de comentarii de pe Facebook, de la cele mai populare postări despre caz, analizate din perspectiva ostilității: cât de frecventă este, către cine se îndreaptă, ce formă ia;
- evenimentele de diseminare sincronizată - conturi care publică postări identice în intervale de câteva minute - pentru a separa reacția autentică de amplificarea coordonată.

Principalele constatări

1. Ostilitatea se concentrează asupra instituțiilor, indiferent de sentimentul postării în sine. Publicul nu este împărțit în două tabere comparabile. Este divizat doar în privința lui Viorel Pașca; dar față de instituții, ostilitatea este aproape unanimă. La postarea avocatului familiei Pașca, 97,5% dintre comentariile ostile atacă alte ținte decât autorul: statul, alte persoane implicate, presa, justiția. La postările jurnalistei care a documentat cazul, direcția se inversează: 90,3%, respectiv 84,6% dintre comentariile ostile o vizează pe ea, dominate de atacuri la persoană. La postarea lui Marcel Ciolacu, 88,3% dintre comentariile ostile îl vizează pe autor. Chiar și la o postare neutră, informativă (Oradea24.ro), majoritatea comentariilor sunt negative — îndreptate spre presă și stat, nu spre Pașca. **Axa reală a conflictului nu este pro/anti-Pașca; este cetățeni versus instituții.**

2. În medie, aproximativ 13% din expunerea publică a unei narațiuni online (din corpul de date studiat) provine din republicarea coordonată a acelorași mesaje — iar pe temele politice și instituționale, ponderea urcă spre o cincime. 395 de conturi au generat 173 de evenimente de diseminare sincronizată - postări identice publicate în intervale de până la 5 minute - doar pe subiectul cazului Pașca. Peste jumătate din aceste legături de coordonare s-au concentrat într-un interval de 3 ore și 25 de minute, pe 1 iulie.

3. Amplificarea artificială țintește exact temele care divizează. Cea mai puternică amplificare apare la securitate și apărare (21,92%), guvernare (21,17%), război și geopolitică (21,12%), UE și NATO (20,60%) și justiție și corupție (19,65%) (procentele reprezintă ponderea expunerii temei obținută prin mesaje diseminate verbatim) - deși conținutul dominant al perioadei a fost cel social și emoțional: familie, tragedii,

sănătate. Tiparul este consecvent în datele noastre: cu cât o temă are potențial de a divide opinia publică, cu atât atrage mai multă republicare coordonată/ amplificare.

4. Cazul a fost relatat preponderent informativ, dar comentat cu furie. Din cele 4.857 de postări despre caz, 73,52% au avut un ton neutru și doar 13,47% negativ. În comentarii, raportul se inversează: aproape două treimi (61,94%) sunt negative. Postările au generat, în total, 1.919.395 de reacții, 385.978 de comentarii și 342.159 de distribuiri.

5. Cine este atacat depinde de tabăra percepută; cum este atacat diferă după gen. Autorii percepuți ca favorabili lui Pașca sunt aproape ocoliți de ostilitatea directă: avocatul familiei este vizat de doar 2,5% dintre comentariile ostile de la propria postare, deputatul care a contestat relatările — de 8,4%. Autorii percepuți ca ostili devin ei înșiși ținta: jurnalista — 90,3% și 84,6%, fostul premier — 88,3%. Rata cea mai ridicată de atacuri strict personale apare la un bărbat, politician (75,9%); dar stereotipurile de gen, insultele sexualizate și formulele de dezumanizare apar exclusiv la adresa jurnalistei.

+13% expunere publică suplimentară adăugată, în medie, de amplificarea artificială Securitate și apărare 21,92% Guvernare 21,17% Război și geopolitică 21,12% UE și NATO 20,60% Justiție și corupție 19,65%	395 conturi au generat 173 de evenimente de diseminare sincronizată — postări identice în intervale de până la 5 minute, doar pe cazul Pașca	4.857 postări despre cazul azilelor din Bihor Neutru 73,52% · Negativ 13,47% Mixt 8,46% · Pozitiv 4,55% 1.919.395 reacții · 385.978 comentarii · 342.159 distribuiri	61,94% dintre comentariile celor mai populare postări au fost negative — și doar 24,69% pozitive
---	---	---	---

De ce contează?

Perioada analizată a prins România în plină criză de guvernare, cu un Executiv interimar și fără o majoritate parlamentară conturată, în timp ce termenul de 31 august pentru finalizarea reformelor din PNRR se apropie rapid. Pe acest fond, Cazul Dumbrava a devenit punctul de convergență al celor două crize (cea politică și cea de încredere), unind dimensiunea emoțională (persoane vulnerabile, decese) cu cea instituțională (responsabilitatea statului care a trimis oameni către centre neautorizate timp de aproape 20 de ani). Într-un context în care neîncrederea în instituții este deja generalizată, rețelele de amplificare nu trebuie să convingă publicul de nimic nou: este suficient să întrețină și să accelereze o ostilitate preexistentă. Miza acestei analize este separarea straturilor - ce parte din presiunea asupra instituțiilor este reacție organică și ce parte este construită - pas necesar pentru a înțelege corect nu doar acest caz, ci orice subiect sensibil care va apărea în spațiul public românesc în perioada următoare.

Datele arată o neîncredere asimetrică, nu un caz clasic de polarizare. Discuția nu se poartă între o tabără pro-Paşca și una anti-Paşca, de dimensiuni comparabile. Publicul este divizat doar în evaluarea lui Viorel Pașca; față de instituții - parchet, minister, presă - ostilitatea este aproape unanimă și apare indiferent de orientarea postării comentate. Aceași audiență care susține un autor perceput ca apropiat de Pașca atacă statul și jurnaliștii; aceeași audiență transformă în țintă orice autor perceput ca ostil lui Pașca. **Axa reală a conflictului este cetățeni versus instituții.**

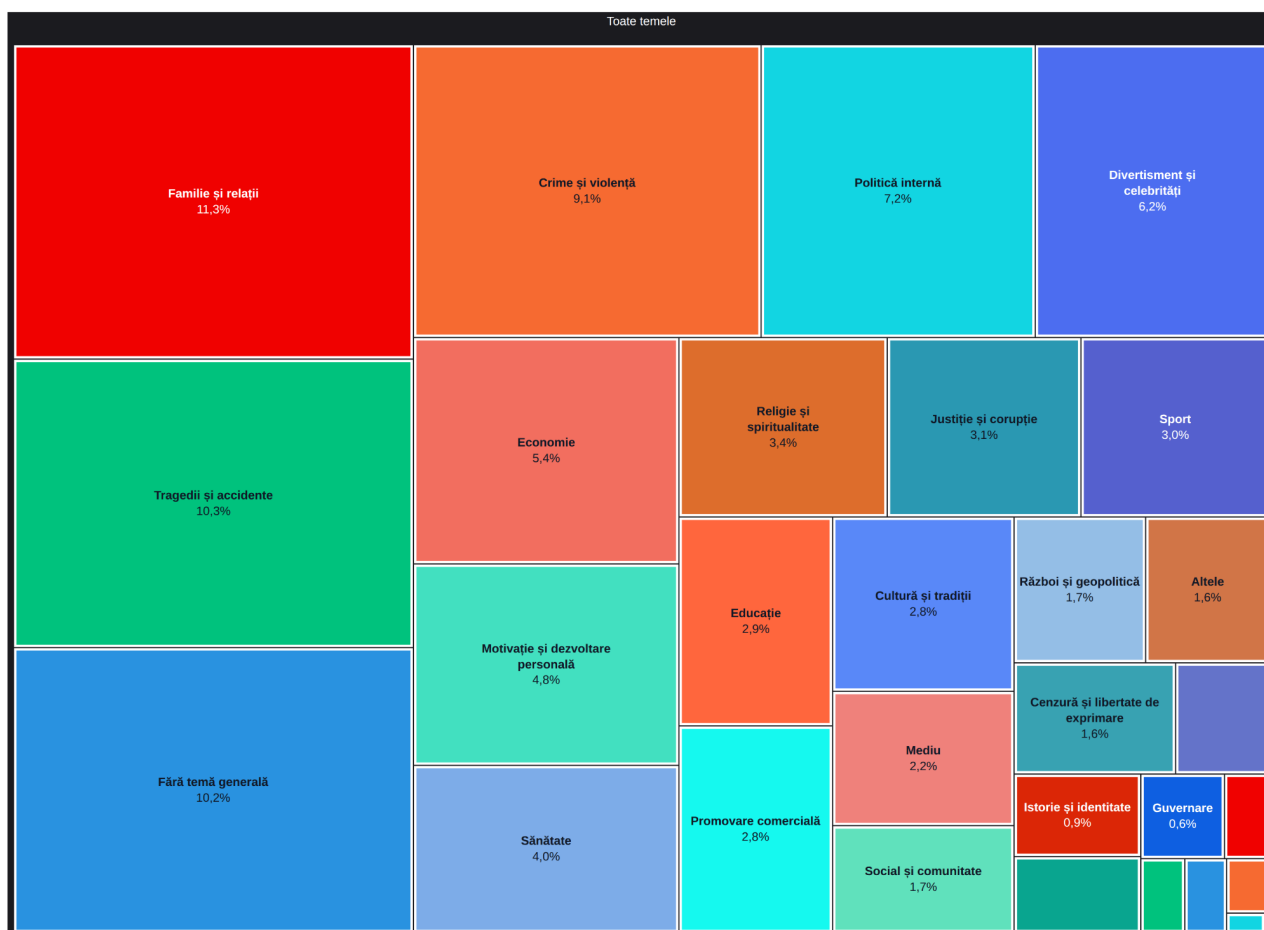
Această convergență a ostilității contează cu atât mai mult cu cât peste ea acționează un mecanism de amplificare artificială. Cele 395 de conturi care au diseminat sincronizat conținut despre caz, în 173 de evenimente concentrate în ferestre de câteva minute, arată că o parte din vizibilitatea narațiunilor nu vine din interesul autentic al utilizatorilor, ci din republicare coordonată, cu până la 13% expunere suplimentară pentru temele vizate.

Principalele teme din online

Conținutul diseminat în această perioadă de raportare este dominat de teme sociale cu puternică încărcătură emoțională. Conflictele familiale, despărțirile și dificultățile financiare se intersectează cu numeroase relatări despre accidente, decese, violență domestică și alte incidente grave. În paralel, viața personală a celebrităților, problemele de sănătate și mesajele despre reziliență, credință și sprijin emoțional ocupă un spațiu important în discursul public și în circulația conținutului pe rețelele sociale.

Distribuția temelor și a engagementului

Suprafața fiecărei categorii reprezintă ponderea postărilor. Plasează cursorul peste o categorie pentru metricele de engagement.

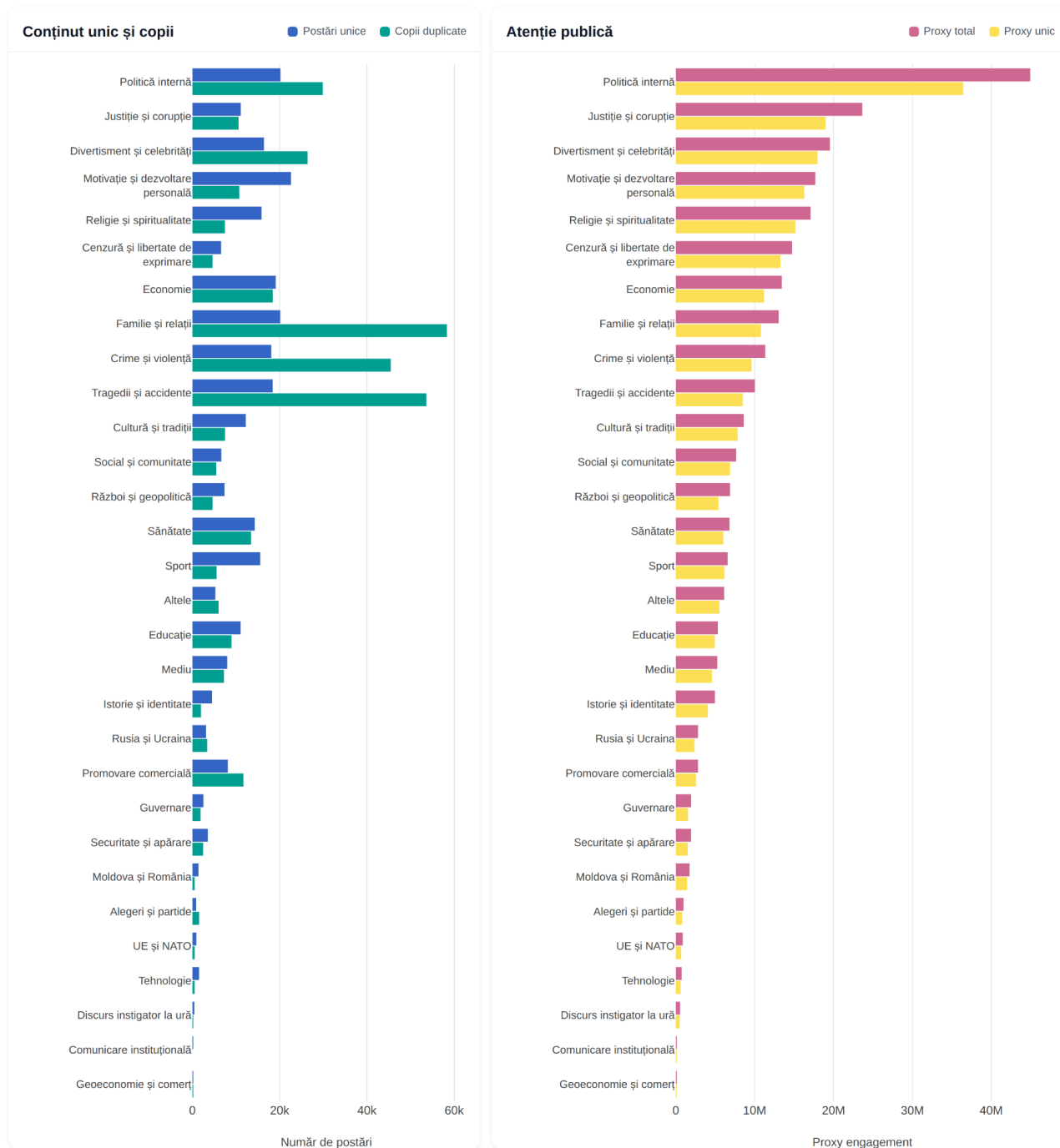
Pe plan politic și economic, mediul online este marcat de confruntări între lideri și partide, negocieri pentru guvernare, dispute privind reformele și măsurile fiscale, dar și de preocupări legate de costul vieții, venituri, infrastructură și piața imobiliară. Zona justiției este dominată de anchete și controverse privind acțiunile autorităților, inclusiv cazul Viorel Pașca și centrele de îngrijire din Bihor, pe fondul unei neîncrederi vizibile în instituții.

Comparația dintre expunerea totală a postărilor și nivelul estimat în absența republicărilor arată că atenție suplimentară este generată de copiile aceluiși mesaj. În medie, aceste republicări cresc expunerea publică cu aproximativ 13%, însă efectul este mai puternic în cazul temelor politice, instituționale și geopolitice. Cea mai mare amplificare apare în categoria securitate și apărare, cu 21,92%, urmată de guvernare, cu 21,17%, război și geopolitică, cu 21,12%, UE și NATO, cu 20,60%, și justiție și corupție, cu 19,65%. Datele indică faptul că repetarea acelorași mesaje contribuie semnificativ la vizibilitatea acestor subiecte.

Cele mai multe postări identice diseminate sincronizat se concentrează în categoriile Familie și relații, Tragedii și accidente și Crime și violență. Deși republicarea aceluiși conținut prin numeroase canale crește expunerea, datele indică un efect clar de saturație: triplarea volumului de mesaje verbatim față de numărul mesajelor originale generează doar aproximativ 17% engagement suplimentar. Cu alte cuvinte, după un anumit prag, multiplicarea repetată a aceluiși text produce câștiguri tot mai mici de atenție publică, fenomen observabil și în alte categorii tematice.

Publicarea aceluiși text de către mai multe conturi într-un interval foarte scurt poate ajuta mesajul să depășească un prag inițial de atenție, însă poate produce și o saturație mai rapidă, deoarece copiile ajung frecvent la audiențe suprapuse și concurează pentru aceleași reacții. Astfel, curba engagementului poate crește abrupt la început, dar se aplatizează repede, fiecare copie suplimentară generând tot mai puține interacțiuni noi.

Distribuția postărilor și atenția publică

Diferența dintre Proxy total și Proxy unic indică o contribuție importantă a conținutului duplicat la nivelul de atenție generat, dar cu variații semnificative între teme. Clasamentul de mai sus este cel procentual; în valori absolute (volumul brut de expunere adus de duplicate) ierarhia diferă, pentru că temele mari produc mai mult volum duplicat chiar și la ponderi mai mici. Cele mai mari valori absolute apar la Politică internă, unde diferența ajunge la 18,91% din Proxy total și la Justiție și corupție, cu 19,65%. Urmează Economie și Familie și relații, cu ponderi de 16,67%, respectiv 17,03%, precum și Religie și spiritualitate, cu 11,25%. În Crime și violență și Tragedii și accidente, diferența reprezintă aproximativ 15% din atenția totală, în timp ce Cenzură și libertate de exprimare ajunge la 10,02%. Cele mai reduse ponderi din acest grup sunt înregistrate de

Divertisment și celebrități cu 8,01%, Motivație și dezvoltare personală cu 7,97%, ceea ce sugerează că, dintre temele dominante, efectul multiplicării prin conținut repetat este mai pronunțat în special în zonele politice, judiciare și în subiectele sociale cu puternică încărcătură publică.

Cu adevărat interesant este însă cazul celei de-a doua categorii generale ca recepție a audienței, Justiție și Corupție. Aici, o mare parte din atenția audienței se concentrează asupra scandalurilor privind azilele ilegale din Bihor și asupra cazului Viorel Pașca, inclusiv acuzații de abuz, anchete, percheziții și intervenții ale autorităților. Un nivel ridicat de interes apare și în jurul acuzațiilor care îl vizează pe Ilie Bolojan (o narațiune care, așa cum arătăm în secțiunea despre coordonare, a fost diseminată sincronizat de 21 de conturi pe 3 iulie, într-o fereastră de sub cinci minute) și o presupusă implicare în acte de corupție și incompetență instituțională. Graficul de mai sus arată totodată că unele subiecte au fost intens replicate, în special în cazul narațiunilor legate de teme sensibile pentru încrederea publică, în special pe teme politice, justiție și corupție.

Cazul centrelor de la Dumbrava

La sfârșitul lunii iunie 2026, DIICOT a efectuat percheziții în județul Bihor la o rețea de centre de îngrijire administrate de Viorel Pașca timp de aproape 20 de ani, sub acoperirea Asociației „Dumbrava”. Sute de persoane vulnerabile, majoritatea cu dizabilități psihice sau fără familie, erau găzduite fără autorizație în 17-18 case, o parte dintre ele fiind îndrumate spre aceste centre de instituții ale statului: spitale, penitenciare, primării, DGASPC-uri. Potrivit anchetatorilor, persoanele găzduite se aflau într-o stare de dependență față de administratorii centrelor, fără a beneficia de îngrijire medicală adecvată; pe această bază, procurorii au deschis o anchetă pentru trafic de persoane. Viorel Pașca și membri ai familiei sale au fost reținuți, apoi plasați sub control judiciar, iar ulterior instanța a decis ca aceștia să fie cercetați în stare de libertate, decizie contestată de DIICOT.

Cazul a devenit rapid unul dintre cele mai discutate subiecte de pe Facebook-ul românesc, pentru că nu a rămas doar o anchetă penală. S-a transformat într-o dezbatere publică despre unde se situează răspunderea: la Viorel Pașca, supranumit de unii „bunul samaritean” pentru activitatea desfășurată, sau la stat, care a trimis oameni la Dumbrava timp de ani de zile fără să impună autorizarea centrelor sau să ofere alternative. Din corpusul total de 696.202 de postări, ne-am uitat la 4.857 de postări pentru a înțelege mai bine ce au discutat oamenii în online cu referire la cuvintele „Dumbrava”, „azil” și „Viorel Pașca”.

Cum arată coordonarea

Datele din spatele graficului 3D interactiv de mai jos arată diseminarea sincronizată a mesajelor identice despre cazul Pașca și spun o poveste clară: în majoritatea cazurilor nu vorbim despre o rețea care postează organic, la întâmplare, ci despre conturi care acționează în tandem, la câteva secunde distanță unele de altele. Într-un interval de doar 3 ore și 25 de minute, între 1 iulie la ora 15:45 și ora 19:10, au fost diseminate peste jumătate din toate legăturile coordonate care au amplificat artificial diverse narațiuni despre cazul Pașca.

Au mai urmat alte două momente de activitate intensă:

- Din 2 până în 8 iulie a existat o creștere de peste 17% a numărului de mesaje identice diseminate în intervale de timp de câte 5 minute.

- Din 8 iulie de la ora 8:30 dimineața UTC (11:30, ora Bucureștiului) până în 12 iulie la ora 15:40 UTC (18:40, ora Bucureștiului) a existat o creștere cu aproape încă 30%.

Acest tipar include perioade de liniște, întrerupte de explozii scurte și intense de activitate, este un semnal tipic pentru comportament coordonat, nu pentru postări spontane și independente ale unor utilizatori obișnuiți.

Graficul de mai sus sugerează că legăturile de coordonare au precedat inițial acumularea engagementului: în jurul datei de 2 iulie, peste jumătate din totalul legăturilor de coordonare fusese deja înregistrat, în timp ce reacțiile și engagementul cumulasera doar aproximativ 35–40% din valorile finale. Acest decalaj este compatibil cu o fază de „însămânțare”, în care publicarea sincronizată a aceluiași conținut produce rapid vizibilitate și impresia unui interes larg. Ulterior, între 2 și 4 iulie, engagementul crește mult mai repede decât coordonarea, ajungând la aproximativ 75%, ceea ce poate indica preluarea mesajelor de către utilizatori sau canale dincolo de nucleul inițial. După acest punct devine vizibil un efect de saturație: deși numărul legăturilor de coordonare continuă să crească substanțial, în special în jurul datelor de 9–10 și 12–13 iulie, engagementul este deja aproape de plafon și avansează foarte puțin. Cu alte cuvinte, **coordonarea pare să fi fost eficientă pentru accelerarea expunerii inițiale.**

Principalele evenimente de coordonare

Cel mai amplu eveniment de coordonare din grafic a avut loc la 1 iulie 2026, între 19:10:16 și 19:12:44 UTC (între 22:10:16 și 22:12:44, ora Bucureștiului), astfel că între prima și ultima postare au trecut numai 2 minute și 28 de secunde. În acest interval, 134 de conturi au diseminat același text. Printre aceste conturi se numără Observatorul, Iubire & Trădare, Autovehicule Românești, Terapie prin zâmbet, România Noastră, Românii din Străinătate, Mănăstirea Vlădiceni, Fabricat în România, Bancuri BETON, Acasă și România ta.

Pe 2 iulie 2026, între orele 11:30:55 și 11:33:41 UTC (între 14:30:55 și 14:33:41, ora Bucureștiului), în timpul celui de-al doilea val de coordonare descris mai devreme, 20 de pagini și profiluri diferite (printre care DIVIN, DUMNEZEU Există, Din România, Flori Si Peisaje, Românașul, România, URĂRI, ȘTIRI și ȘTIRI Plus) au publicat același material, legat de scandalul privind familia Pașca. Diferența dintre prima și ultima postare a fost de 2 minute și 46 de secunde.

Pe 3 iulie 2026, între orele 16:05:59 și 16:10:43 UTC (între 19:05:59 și 19:10:43, ora Bucureștiului), un alt grup, de data aceasta 21 de conturi, majoritatea pagini de Facebook precum Curiozitățile momentului, Dumnezeu e bun, Exploratorul Minții, FapteDiverse, Filme Vechi, Muzica Eurodance, Paradisul florilor, Remedii Naturiste, Suflet Românesc, Umore sau Ziua Bună au distribuit, la câteva minute distanță unele de altele, un material care sugera existența unei legături între Ilie Bolojan și scandalul Pașca. Fereastra totală de coordonare: 4 minute și 44 de secunde.

Un alt val de coordonare a fost înregistrat pe 12 iulie 2026, început la 15:40 UTC (18:40, ora Bucureștiului), când 41 de conturi au publicat același material simultan pe conturile Inima mea, Ești tot ce am. și Terapie prin zâmbet, ultima postare apărând la 15:42:50 UTC (18:42:50, ora Bucureștiului), pe contul Acasă. Diferența dintre prima și ultima publicare a fost de 2 minute și 32 de secunde. Printre conturile participante s-au mai numărat Observatorul, România Noastră, Te iubesc, Românii din Străinătate, România mea, DRAGOSTEA MEA, Dulce Romania, Bancuri BETON, Ora De Ras, Fabricat în România și MAMA. Textul afișat în

grafic, în formă normalizată și prescurtată, era: „Viorel Pașca, Șeful azilului din Bihor, explică de unde avea banii pe care i-au găsit pro. Vezi mai mult".

Numele conturilor sunt redactate exact așa cum apar pe platformă, inclusiv caracterele nestandard (de exemplu «ı» fără punct) — o practică frecventă de eludare a detecției de conținut duplicat.

Concentrarea a peste jumătate dintre legăturile de coordonare într-un interval de aproximativ trei ore, urmată de repetarea unor tipare similare în zilele următoare, indică o amplificare sincronizată a conținutului asociat scandalului Pașca, mai degrabă decât o succesiune de apariții izolate. Evoluția cumulată sugerează că această coordonare a precedat creșterea engagementului și a contribuit la accelerarea vizibilității inițiale, după care mesajele au fost preluate și dincolo de nucleul inițial de conturi. Conținutul distribuit a inclus narațiuni polarizante referitoare la instituțiile românești și la tensiunile sociale.

În ansamblu, datele indică un mecanism de distribuire bine sincronizat pe care l-am mai documentat în trecut, activat prompt la incidența unor crize [politice](#) sau la [incidente de securitate](#). Aceste rețele pot fi activate în orice moment de vulnerabilitate a societății noastre, putând fi folosite pentru a scinda comunități, pentru a crea și menține o stare de incertitudine sau confuzie, pentru a submina instituțiile românești sau pentru orice alt tip de operațiuni de influență.

Interpretarea categoriilor de sentiment

Sentiment pozitiv

Categoria pozitiv cuprinde 220 de postări, reprezentând 4,53% din corpus. Sunt încadrate aici mesajele care exprimă predominant susținere, admirație, solidaritate sau apreciere.

O primă direcție o reprezintă susținerea directă și mobilizarea publică: „Foarte interesant și lucid Viorel Pașca! Explică totul foarte clar!", „Peste 2.500 de persoane au participat la mitingul de susținere pentru Viorel Pașca", „Val de solidaritate pentru Viorel Pașca", „Moment de rugăciune și solidaritate" sau „Participanții [...] au încheiat manifestația rostind în cor rugăciuni pentru familia Pașca".

O a doua direcție îl prezintă favorabil prin relatarea activității sale: „Viorel Pașca și familia lui au încercat să fie un sprijin pentru oameni aflați în situații grele" sau „au încercat să ajute numeroase persoane aflate în dificultate".

O a treia direcție apără condițiile din centre, precum în afirmația „Sunt condiții mai bune decât la mine acasă!".

În toate aceste cazuri, sentimentul pozitiv este determinat de sprijinul public exprimat, de aprecierea activității desfășurate și de prezentarea lui Viorel Pașca drept o persoană bine intenționată.

În jurul postărilor pozitive s-au acumulat 190.790 de aprecieri, 11.239 de reacții „love", 5.951 de reacții „angry", 7.562 de reacții „sad", 3.982 de reacții „haha" și 1.405 reacții „wow". Cumulate, acestea reprezintă 220.929 de reacții. Postările au generat, de asemenea, 35.617 comentarii și 35.806 distribuirii. Numărul ridicat de aprecieri și reacții „love" este compatibil cu mesajele de sprijin, solidaritate și apreciere, precum „Sprijin masiv pentru Viorel Pașca" sau „Val de solidaritate". Totuși, prezența reacțiilor „angry" și „sad" arată

că utilizatorii puteau susține persoana prezentată, dar puteau reacționa negativ la intervenția autorităților sau la contextul general al cazului.

Postările cu cea mai mare interacțiune

Postarea aflată pe primul loc după aprecieri, reacții totale (angry + care + haha + like + love + sad + wow), comentarii și distribuiri este semnată de avocatul Răzvan Doseanu și a fost publicată pe 30 iunie. În aceasta, avocatul anunță asistența juridică oferită familiei Pașca și solicită mărturii publice despre activitatea acesteia.

Indicator	Autor	Data	Valoare	Reach Proxy	Descriere
Aprecieri	Răzvan Doseanu	30.06.2026	20.972	75.876	Anunț privind asistența juridică oferită familiei Pașca
Reacții totale	Răzvan Doseanu	30.06.2026	23.094	75.876	Anunț privind asistența juridică oferită familiei Pașca
Comentarii	Răzvan Doseanu	30.06.2026	3023	75.876	Anunț privind asistența juridică oferită familiei Pașca
Distribuiri	Răzvan Doseanu	30.06.2026	3.640	75.876	Anunț privind asistența juridică oferită familiei Pașca

Sentiment negativ

Categoria negativ cuprinde 655 de postări, adică 13,49% din corpus. Textele exprimă acuzații, indignare, teamă, furie sau dezaprobare. Ținta sentimentului diferă: unele mesaje îl critică pe Viorel Pașca, altele critică autoritățile, DIICOT, presa sau modul în care au fost relocalate persoanele din centre.

Critica îndreptată către Viorel Pașca apare în formulări precum „Un nou scandal cutremurător lovește România”, „a exploatat victime nevinovate” și „«Lagărul morții», sub numele lui Dumnezeu”. Termeni precum „azilele groazei”, „victime nevinovate”, „condiții inumane” sau „scandal cutremurător” indică o evaluare puternic negativă a activității centrelor. În aceeași direcție se încadrează titluri alarmante precum „Lovitură devastatoare pentru Viorel Pașca” și „Scandal ULUITOR”.

Critica îndreptată către autorități apare în formulări precum „GENOCID marca STATUL ROMÂN”, „Asta nu e o justiție, e crimă”, „CREȘTINISMUL INTERZIS DE PARCHETUL GENERAL ȘI DIICOT!” și „Un pacient transferat a murit, iar Ministrul Muncii ascunde...”.

Ambele direcții utilizează acuzații directe, majuscule, semne de exclamare și termeni cu intensitate emoțională ridicată, ceea ce le diferențiază stilistic de textele informative.

Postările negative au înregistrat 381.291 de aprecieri, 12.009 reacții „love”, 8.882 de reacții „angry”, 28.721 de reacții „sad”, 3.716 reacții „haha” și 4.171 de reacții „wow”. Cumulate, acestea reprezintă 438.790 de reacții. În jurul postărilor negative s-au acumulat 60.220 de comentarii și 87.380 de distribuiri. Reacțiile „sad” și „angry” sunt mai numeroase aici decât în categoria pozitivă și corespund textelor care folosesc expresii precum „scandal cutremurător”, „condiții inumane”, „acțiune grotescă” sau „manevră mizerabilă”. Numărul ridicat de distribuiri sugerează că mesajele critice, acuzațiile și informațiile alarmante au avut o capacitate importantă de circulație în spațiul online.

Postările cu cea mai mare interacțiune

Pe primul loc după aprecieri, reacții totale (angry + care + haha + like + love + sad + wow) și distribuiri se află postarea deputatului Emanuel Ungureanu din 5 iulie, care contestă relatările despre modul în care au fost înmormântate persoanele decedate la Dumbrava. Pe primul loc după numărul de comentarii se află postarea jurnalistei Carla Cristina Tanasie din 4 iulie, despre acuzațiile procurorilor DIICOT privind ajutoarele de înmormântare.

Indicator	Autor	Data	Valoare	Reach Proxy	Descriere
Aprecieri	Emanuel Ungureanu	05.07.2026	32.332	137.234	Contestarea relatărilor despre înmormântările de la Dumbrava
Reacții totale	Emanuel Ungureanu	05.07.2026	33.616	137.234	Contestarea relatărilor despre înmormântările de la Dumbrava
Comentarii	Carla Cristina Tanasie	04.07.2026	3.141	17.624	Acuzațiile procurorilor DIICOT privind ajutoarele de înmormântare
Distribuiri	Emanuel Ungureanu	05.07.2026	10.375	137.234	Contestarea relatărilor despre înmormântările de la Dumbrava

Sentiment neutru

Categoria neutru este cea mai numeroasă și cuprinde 3.571 de postări, reprezentând 73,52% din corpus. Aceasta include în principal știri, titluri informative, decizii judiciare, declarații și actualizări despre evoluția cazului.

Exemple clare sunt: „Ministerul Sănătății a evaluat 411 persoane din azilele lui Viorel Pașca”, „A fost respinsă cererea de arestare preventivă a lui Viorel Pașca” și „Dragoș Pîslaru se va întâlni cu reprezentanții ITM pentru a cere informații despre amenda de 1 milion”. Aceste texte comunică un fapt sau o acțiune, fără ca autorul să exprime direct aprobare ori dezaprobare.

Tot în această categorie se încadrează postări precum „Prima reacție a lui Viorel Pașca după ancheta DIICOT: a publicat fotografii surprinse în timpul descinderilor”, „Rețeaua azilelor ilegale din Bihor [...] a fost destructurată de DIICOT”, „De ce a decis instanța că Viorel Pașca și familia lui nu trebuie arestați preventiv”, „Ce interdicții i-a impus judecătorul lui Viorel Pașca”, „Viorel Pașca, soția sa și coordonatoarea centrelor au fost reținuți de DIICOT” și „Medicii legiști au stabilit cauza morții”.

Chiar dacă subiectul este controversat, formulările sunt centrate pe cine a declarat ceva, ce a decis instanța, câte persoane au fost evaluate sau ce măsuri au fost luate. Clasificarea neutră reflectă caracterul predominant informativ al postării, nu gravitatea evenimentului relatat.

Postările neutre au concentrat cele mai multe interacțiuni în valori absolute: 697.865 de aprecieri, 30.683 de reacții „love”, 41.927 de reacții „angry”, 47.568 de reacții „sad”, 29.962 de reacții „haha” și 8.916 reacții „wow”. Ele au generat 225.864 de comentarii și 140.406 de distribuiri. Aceste valori ridicate sunt explicate în primul rând prin numărul mult mai mare de postări neutre din corpus. Deși textele sunt predominant informative, de tipul „Tribunalul București a hotărât...” sau „Medicii legiști au stabilit cauza morții”, publicul a putut reacționa emoțional la evenimentul relatat. Prin urmare, neutralitatea descrie formularea postării, nu neapărat reacția utilizatorilor față de subiect.

Postările cu cea mai mare interacțiune

Postarea cu cele mai multe aprecieri și reacții totale (angry + care + haha + like + love + sad + wow) este semnată de Oradea24.ro, din 1 iulie, și relatează despre manifestația de susținere organizată la cimitirul din Dumbrava. Cea mai comentată postare din această categorie îi aparține lui Marcel Ciolacu, din 3 iulie, care compară reacțiile politice ale unor oficiali în legătură cu acest caz. Postarea cu cele mai multe distribuiri, tot a Oradea24.ro, din 2 iulie, invită publicul să asculte mărturiile persoanelor îngrijite în centre înainte de a formula o opinie.

Indicator	Autor	Data	Valoare	Reach Proxy	Descriere
Aprecieri	Oradea24.ro	01.07.2026	28.843	120.270	Manifestație de susținere la cimitirul din Dumbrava
Reacții totale	Oradea24.ro	01.07.2026	31.090	120.270	Manifestație de susținere la cimitirul din Dumbrava
Comentarii	Marcel Ciolacu	03.07.2026	6.996	37.650	Comparație privind responsabilitatea politică a lui Bolojan și Firea în cazul Pașca (discurs politic)
Distribuiri	Oradea24.ro	02.07.2026	11.272	120.270	Îndemn la ascultarea mărturiilor persoanelor îngrijite în centre

Sentiment mixt

Categoria mixt cuprinde 411 postări, adică 8,46% din corpus. Aceste texte conțin atât susținere sau apreciere, cât și critici, rezerve ori informații nefavorabile importante.

Un prim exemplu: „Timp de 20 de ani, statul a trimis oameni abandonați la Viorel Pașca. Astăzi îl acuză de infracțiuni. Dacă există fapte penale, ele trebuie dovedite și sancționate. Dar românii merită explicații clare”. Textul recunoaște posibilitatea existenței unor infracțiuni, dar critică simultan comportamentul statului.

O structură asemănătoare apare în declarația „Consider că am făcut bine”, urmată de precizarea că Viorel Pașca „admite că este posibil să fi făcut greșeli”. Evaluarea favorabilă a intenției este însoțită de recunoașterea unor posibile erori.

Un alt exemplu combină eticheta negativă „patronul «azilelor groazei»” cu informația că Viorel Pașca fusese premiat și descris drept „un om deosebit”. În aceeași linie, formularea „susține bună-credința lui Viorel Pașca”, urmată de „Justiția se face în instanță, nu pe rețele sociale”, exprimă susținere, dar păstrează o rezervă privind stabilirea vinovăției.

În categoria mixtă intră și textele care apreciază faptul că persoanele abandonate au primit hrană și adăpost, dar menționează simultan lipsa autorizațiilor, posibile greșeli administrative sau acuzațiile formulate de procurori.

Postările mixte au acumulat 347.570 de aprecieri, 12.667 de reacții „love”, 10.370 de reacții „angry”, 21.661 de reacții „sad”, 7.669 de reacții „haha” și 2.818 reacții „wow”. Acestea au generat 64.277 de comentarii și 78.567 de distribuiri. Combinația dintre reacțiile favorabile și cele negative corespunde caracterului ambivalent al mesajelor, care pot aprecia intenția de a ajuta persoanele vulnerabile, dar pot critica simultan

lipsa autorizațiilor, posibilele ilegalități sau intervenția autorităților. De exemplu, un text poate afirma că „Viorel Pașca a făcut bine”, dar poate admite în același timp că „este posibil să fi făcut greșeli”. Volumul ridicat de comentarii și distribuii indică faptul că aceste postări nuanțate au stimulat dezbaterile și confruntarea dintre perspective diferite.

Postările cu cea mai mare interacțiune

Postarea cu cele mai multe aprecieri, reacții totale (angry + care + haha + like + love + sad + wow) și distribuii din această categorie este semnată de pagina „Adi Rusu - Detectivul de Presă ȘOC”, din 3 iulie, și relatează condițiile din arest descrise de avocatul familiei Pașca. Cea mai comentată postare îi aparține jurnalistei Carla Cristina Tanasie, din 1 iulie, și prezintă modul în care a fost documentat inițial cazul.

Indicator	Autor	Data	Valoare	Reach Proxy	Descriere
Aprecieri	Adi Rusu - Detectivul de Presă ȘOC	03.07.2026	30.817	122.032	Condițiile din arest, descrise de avocatul familiei Pașca
Reacții totale	Adi Rusu - Detectivul de Presă ȘOC	03.07.2026	33.637	122.032	Condițiile din arest, descrise de avocatul familiei Pașca
Comentarii	Carla Cristina Tanasie	01.07.2026	4.936	37.230	Relatarea despre descoperirea cazului și replica la acuzațiile de dezinformare
Distribuii	Adi Rusu - Detectivul de Presă ȘOC	03.07.2026	7.857	122.032	Condițiile din arest, descrise de avocatul familiei Pașca

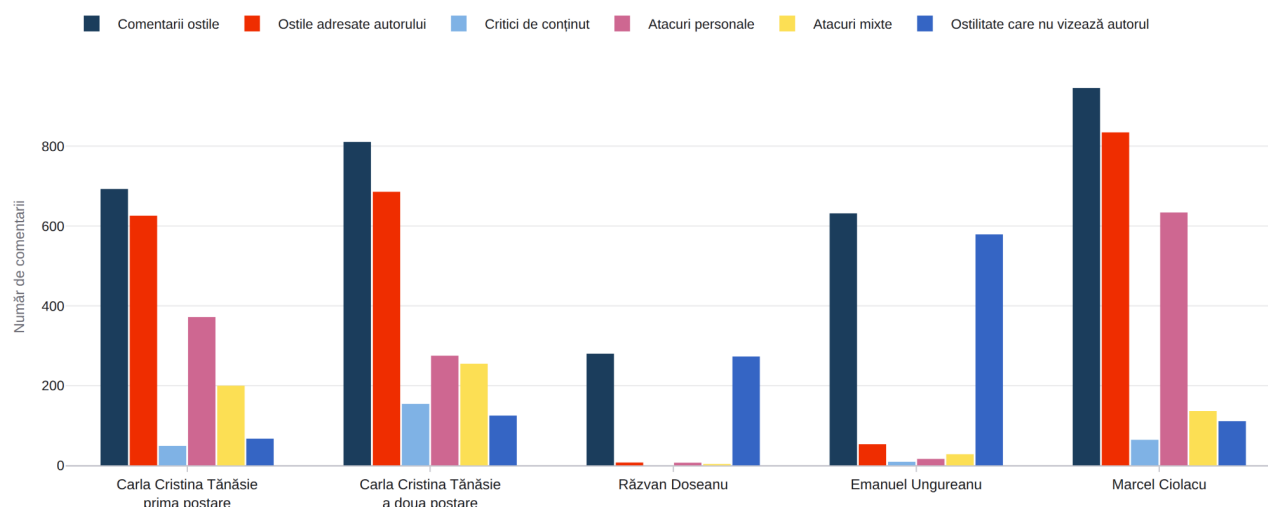
Reacțiile la nivelul întregului corpus

În total, postările analizate au acumulat 1.617.516 aprecieri, 66.598 de reacții „love”, 67.130 de reacții „angry”, 105.512 reacții „sad”, 45.329 de reacții „haha” și 17.310 reacții „wow”. Corpusul a generat 385.978 de comentarii și 342.159 de distribuii. Aprecierile reprezintă cea mai frecventă formă de reacție, însă acestea nu trebuie interpretate automat ca acord cu mesajul, deoarece utilizatorii pot aprecia o postare pentru relevanța informației sau pentru vizibilitatea subiectului. În mod similar, reacțiile emoționale descriu răspunsul publicului la conținut, în timp ce categoria de sentiment descrie tonul textului publicat.

Tabel comparativ: analiza comentariilor pe postări

Analiza comentariilor prezentată în continuare se bazează pe un eșantion de câte 1.000 de comentarii per postare, extras pentru fiecare dintre cele șapte postări cu cea mai mare interacțiune identificate anterior în cadrul celor patru categorii de sentiment (pozitiv, negativ, neutru, mixt). Selecția nu a fost arbitrară: pentru fiecare categorie au fost reținute postările aflate pe primul loc fie după aprecieri și reacții totale (angry + care + haha + like + love + sad + wow), fie după numărul de comentarii, considerate reprezentative pentru modul în care publicul a reacționat la conținutul dominant al categoriei respective.

Ostilitatea în comentarii, pe postări

Comparația celor șapte postări arată că eticheta „negativ” nu echivalează automat cu ostilitate față de Viorel Pașca. La postările semnate de Răzvan Doseanu, Emanuel Ungureanu, Oradea24.ro și Adi Rusu, comentariile negative vizează predominant autoritățile, DIICOT sau presa, nu autorul postării ori pe Pașca însuși. Constanta principală a conversației este mutarea țintei ostilității în funcție de identitatea autorului: postările favorabile lui Pașca atrag critici la adresa statului și a jurnaliștilor, în timp ce postările semnate de jurnaliști (Carla Cristina Tanasie) sau de actori politici (Marcel Ciolacu) devin ele însele ținta ostilității. Postarea lui Marcel Ciolacu este cea mai negativă și mai polarizată (92,3% negativ), cu critici directe la adresa sa și a PSD. Postarea lui Adi Rusu este cea mai echilibrată, cu doar 5 puncte procentuale între negativ și pozitiv. În toate cazurile, susținerea față de Viorel Pașca coexistă frecvent cu critica față de autorități, presă sau modul de desfășurare a anchetei, fără ca cele două poziții să se excludă reciproc.

NOTĂ METODOLOGICĂ

De ce nu coincid categoriile de sentiment cu numărul comentariilor ostile

Categoriile de sentiment - pozitiv, negativ, mixt și neutru - descriu orientarea generală și tonul comentariului, în timp ce analiza ostilității urmărește existența unui limbaj agresiv, depreciativ, acuzator sau delegitimant și identifică ținta acestuia. Din acest motiv, numărul comentariilor negative nu coincide automat cu numărul comentariilor ostile. Un comentariu negativ poate exprima tristețe, îngrijorare, dezamăgire sau o critică fermă, dar argumentată, fără să atace o persoană ori o instituție. În sens invers, un comentariu pozitiv poate susține autorul postării sau pe Viorel Pașca, dar poate conține, în același timp, un atac la adresa presei, autorităților, procurorilor sau altor actori. Comentariile mixte pot combina susținerea unei persoane cu contestarea sau atacarea alteia, iar comentariile neutre sunt, în general, informative, descriptive ori formulate ca întrebări, deși unele texte foarte scurte pot rămâne neclare.

În secțiunea următoare analizăm, așadar, ostilitatea din comentarii ca dimensiune distinctă de sentiment. Analiza măsoară cât de frecvent apare ostilitatea, către cine este îndreptată și în ce formă se manifestă. Pentru comentariile care îl sau o vizează pe autorul postării, distingem între

critică de conținut, atac la persoană și atac mixt. Urmărim, de asemenea, principalele subtipuri de atac, eventualii markeri de limbaj gen codat și țintele alternative ale ostilității atunci când aceasta nu este îndreptată către autor.

Analiza ostilității

CADRU LEGAL - DIGITAL SERVICES ACT

Regulamentul privind serviciile digitale (Digital Services Act) obligă, la articolul 34, platformele foarte mari să identifice și să evalueze riscurile sistemice generate de funcționarea serviciilor lor, inclusiv efectele negative asupra discursului civic, iar articolul 35 prevede măsuri de atenuare, inclusiv adaptarea proceselor de moderare în cazul discursului instigator la ură. Analiza care urmează măsoară empiric frecvența, ținta și forma ostilității din comentarii.

Pentru această secțiune ne-am uitat mai atent la felul în care se manifestă ostilitatea în comentarii: dacă este îndreptată direct către autorul postării, dacă vizează conținutul sau dacă se transformă într-un atac la persoană. Am urmărit și situațiile în care comentariile ostile nu îl atacă pe autor, ci alte persoane, instituții sau grupuri menționate în discuție.

Din cele șapte postări analizate inițial, am selectat cinci care permit o comparație mai clară: cele două postări ale Carlei Cristina Tanasie și postările lui Răzvan Doseanu, Emanuel Ungureanu și Marcel Ciolacu. Toate au un autor individual clar și câte 1.000 de comentarii, ceea ce face posibilă compararea modului în care ostilitatea este personalizată.

Analiza comentariilor pe postări

Postare (autor)	Pozitiv	Negativ	Mixt	Neutru	Orientare dominantă	Ținta principală a criticii/ostilității	Concluzie specifică
Răzvan Doseanu 30.06 - anunț asistență juridică	686 68,6%	142 14,2%	131 13,1%	41 4,1%	Pozitivă	Autorități, DIICOT, anchetă, presă (nu autorul)	Susținere masivă pentru Pașca și avocat; ostilitatea reziduală vizează ancheta, nu autorul postării.
Carla Cristina Tanasie — prima postare 04.07 - acuzații DIICOT / ajutoare înmormântare	5 0,5%	735 73,5%	18 1,8%	242 24,2%	Negativă	Jurnalista / presă, direct	Polarizare inversă față de postarea lui Doseanu: jurnalista devine ținta directă a publicului favorabil lui Pașca.
Emanuel Ungureanu 05.07 - contestarea înmormântărilor de la Dumbrava	197 19,7%	662 66,2%	43 4,3%	98 9,8%	Negativă	Stat, presă, instituții (relocarea beneficiarilor); unele remarci sarcastice la autor	Ostilitatea vizează predominant statul și presa, nu autorul; susținere directă notabilă pentru Ungureanu.
Oradea24.ro 01.07 - manifestație de susținere la Dumbrava	284 28,4%	606 60,6%	43 4,3%	67 6,7%	Negativă	Presă, stat, instituții; o parte critică direct activitatea centrelor	Deși negativul domină, ponderea pozitivă ridicată (28,4%) arată o mobilizare consistentă a susținătorilor lui Pașca.
Marcel Ciolacu 03.07 - comparație responsabilitate politică Bolojan / Firea	60 6,0%	923 92,3%	13 1,3%	4 0,4%	Negativă <i>cea mai puternică</i>	Autorul postării și actorii politici (Ciolacu, PSD)	Cea mai negativă și polarizată postare din analiză; „pozitivul” este în mare parte sarcasm, nu susținere autentică.
Adi Rusu — Detectivul de Presă ȘOC 03.07 - condițiile din arest	421 42,1%	471 47,1%	77 7,7%	31 3,1%	Aproape echilibrată <i>diferență de 5 p.p.</i>	Autorități, DIICOT, presă (nu autorul)	Cea mai echilibrată postare din analiză; spațiu de confruntare între susținerea lui Pașca și critica instituțiilor.
Carla Cristina Tanasie — a doua postare 01.07 - descoperirea cazului	75 7,5%	797 79,7%	70 7,0%	58 5,8%	Negativă	Jurnaliste / presă; solicitări de extindere către instituții	Critica rămâne axată pe jurnaliste, cu cereri repetate de extindere a investigației către instituțiile care au trimis persoane la Dumbrava.

În cazul **primei postări a Carlei Cristina Tanasie**, 693 dintre cele 1.000 de comentarii sunt ostile, iar 626 dintre acestea, respectiv 90,3%, o vizează direct sau secundar pe autoare. Dintre comentariile adresate acesteia, 372/626 (59,4%) sunt atacuri exclusiv personale, iar 200/626 (31,9%) combină contestarea materialului cu deprecierea persoanei. Criticile exclusiv de conținut reprezintă numai 49/626 (7,8%). Personalizarea ia forma unor insulte directe, precum „Jalnică!", „Ești proastă.", „Imbecila" sau „Hienă nu jurnalistă!", dar și a unor acuzații generale privind caracterul și integritatea: „Ești o mincinoasă!" ori „Mai poți minți?". Unele atacuri contestă inteligența printr-un stereotip de gen, de exemplu „Se vede ca esti blonda", în timp ce altele urmăresc reducerea la tăcere a autoarei, precum „Oprește-te odată!!!!". Cele 67 de comentarii ostile care nu o vizează sunt îndreptate în principal către presă, autorități și instituțiile de justiție.

În cazul **cele de-a doua postări a Carlei Cristina Tanasie**, 811/1.000 (81,1%) dintre comentarii sunt ostile, dintre care 686/811 (84,6%) o vizează pe autoare sau pe jurnalistele asociate materialului. Atacurile exclusiv personale reprezintă 275/686 (40,1%), iar atacurile mixte 255/686 (37,2%). Criticile exclusiv de conținut sunt mai numeroase decât în prima postare, 154/686 (22,4%), dar atacul personal rămâne prezent în peste trei sferturi dintre comentariile ostile adresate autoarei dacă sunt incluse și cazurile mixte. Limbajul este dominat de contestarea inteligenței și competenței prin formule precum „Două proaste.", „Proastele satului", „Tâmpitelor!", „Blonde rău!!!" sau „Blonde ...si atat". Apar și forme de dezumanizare și degradare morală, precum „Doua sopirle", „DOUA HAHALERE" și „Scârbe mincinoase", precum și insulte sexualizate, de tipul „Doua muiste". Ostilitatea care nu vizează autoarea, 125/811 (15,4%), este îndreptată în principal către autoritățile statului.

Situația este diferită în cazul avocatului **Răzvan Doseanu**. Din cele 280 de comentarii ostile, numai 7/280 (2,5%) îl vizează efectiv, în timp ce 273/280 (97,5%) își îndreaptă ostilitatea către alte ținte: 107/273 (39,2%) către autoritățile și instituțiile statului, 93/273 (34,1%) către persoane sau grupuri implicate în caz, dar insuficient identificate în text, 31/273 (11,4%) către actori politici, 16/273 (5,9%) către presă și jurnaliști, 13/273 (4,8%) către DIICOT, procurori sau justiție, 9/273 (3,3%) către Viorel Pașca ori familia sa și 4/273 (1,5%) către alți comentatori. Dintre cele șapte comentarii care îl vizează pe avocat, patru sunt atacuri exclusiv personale, două sunt atacuri mixte, iar unul exprimă ostilitate fără critică substanțială. Exemplele includ delegitimarea profesională - „Doseanu, alt Escroc de Avocat..." -, acuzația privind interesul financiar - „Ați simțit că sunt bani de câștigat" și alte exemple precum „Marș" sau „Asa iti faci si tu audienta...mars ma".

Și în cazul deputatului **Emanuel Ungureanu**, majoritatea ostilității nu este îndreptată către autor. Din 632 de comentarii ostile, numai 53/632 (8,4%) îl vizează direct sau secundar, în timp ce 579/632 (91,6%) atacă în principal presa, autoritățile statului, actorii politici sau familia Pașca. Dintre cele 53 de comentarii adresate deputatului, 16/53 (30,2%) sunt atacuri exclusiv personale, iar 28/53 (52,8%) sunt atacuri mixte. Atacurile includ insulte politice și morale, precum „Usrist împuțit hot", „Jegosule citi bani ai primit din milioanele lui" sau „Un nenorocit și tu tot la fel care filmeaza", contestarea integrității - „Te-a cumpărat și pe tine???" ori „Cît primești pt acest reportaj!" - și ridiculizarea unei particularități personale: „Balbaitule, pune intrebari normale". Alte comentarii combină critica postării cu ordine de reducere la tăcere, de exemplu „Ungureanule ești varză, marș de aici!".

În cazul lui **Marcel Ciolacu**, 946/1.000 (94,6%) dintre comentarii sunt ostile, iar 835/946 (88,3%) îl vizează pe autor. Dintre acestea, 634/835 (75,9%) sunt atacuri exclusiv personale, cea mai ridicată rată strictă de

personalizare din corpus, iar alte 136/835 (16,3%) sunt atacuri mixte. Personalizarea este dominată de ridiculizare politică, insulte generale și atacuri asupra inteligenței sau integrității. Referirile precum „Covrigu! Cât e covrigu?”, „Marcelica, unde sunt banii?” și „Marcele ți-ai dat bacul ba, prostul clasei?” transformă elemente ale imaginii sale publice în formule de batjocură. Atacurile directe includ „Ce ticalos ești sobolane”, „Idiot a fost, idiot a rămas!”, „tot în 2 neuroni ai ramas” și „Cât de josnic poți să fii!”. Spre deosebire de cazurile lui Doseanu și Ungureanu, ostilitatea din această bază este concentrată în mare măsură asupra autorului postării. Cele 111 comentarii care nu îl vizează sunt îndreptate mai ales către alți actori politici și către instituțiile de justiție.

Compararea rezultatelor arată că intensitatea generală a ostilității și personalizarea acestora sunt dimensiuni distincte. Emanuel Ungureanu are 632 de comentarii ostile, dar numai 53 îl vizează, în timp ce Marcel Ciolacu este ținta a 835 dintre cele 946 de comentarii ostile. În cazul celor două postări Carla Cristina Tanasie, ostilitatea este, de asemenea, concentrată asupra autoarei, 626 și, respectiv, 686 de comentarii. Diferențele calitative apar în vocabularul folosit: atacurile împotriva jurnalistei includ frecvent contestări ale inteligenței și competenței prin stereotipul „blondei”, precum și insulte sexualizate sau condescendente. Atacurile împotriva lui Ciolacu sunt centrate mai ales pe ridiculizarea identității politice, educației, moralității și imaginii publice, iar cele împotriva lui Ungureanu și Doseanu contestă în principal integritatea, competența profesională și presupusa complicitate sau motivație financiară.

Concluzie

Analiza celor două săptămâni de criză arată că discuția publică din România nu poate fi înțeleasă doar prin prisma volumului de postări sau a sentimentului exprimat, ci prin ținta acestuia. Cazul azilelor din Bihor a fost tratat predominant informativ (aproape trei sferturi din postări au avut un ton neutru), dar în comentarii ostilitatea a fost aproape generalizată și, mai important, convergentă: indiferent de orientarea postării-gazdă, ea s-a îndreptat în primul rând către instituții. Datele susțin această observație în toate cele cinci analize de comentarii. La postarea avocatului familiei Pașca, 68,6% dintre comentarii sunt pozitive, însă 97,5% dintre cele ostile atacă alte ținte decât autorul: statul, presa, justiția. Între postările clasificate ca negative față de Pașca se regăsesc formulări precum „GENOCID marca STATUL ROMÂN”, care nu îl vizează pe el, ci statul.

Publicul nu este, așadar, împărțit în două tabere comparabile. Ceea ce variază de la o postare la alta nu este intensitatea ostilității, ci direcția în care aceasta se descarcă în funcție de identitatea autorului. Această constatare are o consecință metodologică directă: identificarea țintei sentimentului, pe care o tratăm până acum ca pe o limitare a analizei, se dovedește a fi dimensiunea principală de măsurat. Valența singură (pozitiv, negativ, mixt, neutru) descrie tonul, dar nu spune împotriva cui este el orientat, iar în acest caz tocmai ținta este informația relevantă.

Peste acest strat se suprapune un fenomen documentat separat: rețele de conturi care au diseminat sincronizat, în ferestre de câteva minute, aceleași texte despre caz, adăugând narațiunilor vizate o expunere suplimentară de până la 13%. Coincidența dintre temele cu cel mai mare potențial de a divide (politică internă, justiție și corupție) și temele cel mai intens amplificate prin coordonare nu este întâmplătoare și confirmă un tipar deja observat în alte episoade de criză din spațiul public românesc.

Cazul Dumbrava nu a fost, prin urmare, doar o anchetă penală urmărită de public, ci un teren pe care s-au întâlnit reacția autentică a utilizatorilor, o neîncredere preexistentă și generalizată în instituțiile statului și infrastructura de amplificare coordonată identificată și în crizele anterioare. Într-un asemenea context, rețelele de amplificare nu au nevoie să construiască ostilitatea, ci doar să o direcționeze și să o accelereze. Separarea acestor straturi (cine reacționează organic, către cine se îndreaptă și cine amplifică artificial) rămâne pasul necesar pentru a înțelege corect nu doar acest caz, ci orice alt subiect sensibil care ar putea apărea în spațiul public românesc în perioada următoare.

Metodologie

Cercetarea a pornit de la ipoteza unei polarizări clasice în jurul cazului centrelor de la Dumbrava, o tabără pro și una contra. Datele au arătat însă un tipar diferit: publicul este divizat doar în evaluarea lui Pașca, în timp ce ostilitatea față de instituții rămâne constantă, indiferent de orientarea postării comentate. Metodologia de mai jos a fost adaptată pentru a surprinde această distincție, prin separarea sentimentului de ținta ostilității.

1. Analiza tematică

Am colectat un corpus de 696.202 postări de pe Facebook în limba română, diseminate în perioada 29 iunie – 13 iulie 2026. În urma procesării datasetului, am exclus 71.161 de postări care nu s-au încadrat în niciuna dintre teme identificate, unele dintre acestea conținând prea puține informații pentru a fi interpretate. Pentru analiza tematică am folosit un model de Machine Learning (ML) pentru gruparea textelor similare, interpretat printr-un sistem hibrid Human-In-The-Loop bazat pe NLP (Natural Language Processing) și RAG (Retrieval-Augmented Generation).

Indicele reach_proxy, descris la punctul 3 din această secțiune, a fost folosit pentru a măsura audiența. Am însumat acest indice al metricilor de audiență (aprecieri, comentarii, distribuiri), al tuturor mesajelor unice aparținând unei teme, obținând scorul „Proxy unic”. În cazul existenței mai multor mesaje identice, am inclus mesajul cu cele mai ridicate valori. Scorul „Proxy total” a fost obținut prin adunarea tuturor valorilor reach_proxy, pentru toate textele aparținând unei teme. Diferența dintre „Proxy total” și „Proxy unic” reflectă audiența obținută prin mesaje diseminate verbatim. Astfel, raportul Unic / Total ne arată procentajul audienței obținute din postări originale, din totalul postărilor.

2. Analiza sentimentului

Fiecare postare a fost analizată independent, exclusiv pe baza conținutului coloanei text. Numărul de aprecieri, comentarii, distribuiri, vizualizări și reacții nu a fost utilizat în clasificare. Textele au fost interpretate atât în formele cu diacritice, cât și fără diacritice, fiind luate în considerare negațiile, intensificatorii, emoji-urile și formulările distribuite pe întregul text.

Pentru postările informative s-a făcut distincția dintre gravitatea evenimentului relatat și atitudinea exprimată de autor: o știre despre o arestare sau despre un deces poate rămâne neutră atunci când nu conține o evaluare emoțională explicită.

Clasificarea inițială a fost realizată printr-o metodă de machine learning supravegheat, bazată pe reprezentări TF-IDF și un clasificator liniar antrenat pe corpusul românesc LaRoSeDa. Deoarece corpusul de

antrenare conține în principal exemple pozitive și negative, identificarea categoriilor neutru și mixt a fost completată prin reguli contextuale. Rezultatele au fost ulterior revizuite manual, inclusiv postările încadrate inițial ca neclasificabil.

De asemenea, au fost extrase și analizate și 7.000 de comentarii, după aceleași criterii: pozitiv, negativ, neutru, mixt și neclasificabil. Principalele limitări sunt identificarea sarcasmului subtil și stabilirea țintei exacte a sentimentului atunci când aceeași postare îl susține pe Viorel Pașca, dar critică autoritățile sau presa.

Comentariile au fost extrase în ordinea postării, prelevându-se un eșantion de câte 1000 pentru fiecare postare, pentru a permite comparația.

3. Cum am calculat reach_proxy

În absența unei măsuri directe a audienței unice, a fost construit un indice sintetic de potențial de amplificare a postărilor. Aprecierile au primit ponderea 2, comentariile ponderea 4, iar distribuiri ponderea 6. Ponderile reflectă un nivel progresiv al implicării utilizatorului: aprecierea presupune o acțiune rapidă și un efort redus, comentariul presupune formularea și exprimarea unei opinii, iar distribuirea contribuie direct la extinderea circulației postării către alte rețele de utilizatori. Distanța constantă de două puncte dintre ponderi păstrează formula simplă, transparentă și ușor de aplicat tuturor postărilor.

$$\text{reach_proxy} = 2 \times \text{aprecieri} + 4 \times \text{comentarii} + 6 \times \text{distribuiri}$$

Valoarea rezultată nu reprezintă numărul efectiv de persoane care au văzut postarea, ci un scor comparativ al intensității interacțiunii și al potențialului de propagare. Ca verificare de sensibilitate, indicatorul a fost recalculat și folosind ponderi egale pentru aprecieri, comentarii și distribuiri. Ierarhia principalelor teme s-a păstrat, ceea ce indică faptul că rezultatele comparative nu sunt determinate de alegerea ponderilor sus-menționate.

4. Analiza ostilității

Analiza ostilității a fost realizată printr-o metodă de analiză textuală asistată de un model lingvistic de mari dimensiuni (LLM), combinată cu verificare umană de tip human-in-the-loop. Fiecare comentariu a fost analizat individual, exclusiv pe baza textului său, fără ca eticheta de sentiment atribuită anterior să determine automat rezultatul.

Într-o primă etapă, comentariile au fost clasificate ca neostile, ostile sau neclare. Au fost considerate ostile formulările care exprimau agresivitate, dispreț, depreciere, ridiculizare, acuzații generale sau delegitimare față de o persoană, instituție, organizație ori altă țintă. Criticile ferme, dar argumentate și lipsite de degradarea unei persoane, nu au fost încadrate automat drept ostile.

Pentru fiecare comentariu ostil au fost identificate ținta principală și eventualele ținte secundare. Numai comentariile care îl vizau efectiv pe autorul postării au fost apoi împărțite în critică exclusiv de conținut, atac exclusiv la persoană, atac mixt sau ostilitate fără critică substanțială. Atacurile personale și mixte au fost codificate suplimentar după subtip, precum insultă generală, atac asupra inteligenței, competenței

profesionale sau integrității, ridiculizare, comandă de reducere la tăcere, amenințare ori dorință de pedepsire. Au fost analizate separat și eventualele forme de limbaj gen codat.

Componenta umană a inclus reverificarea comentariilor ambigue, a sarcasmului, amenințărilor, markerilor gen codați, cazurilor cu nivel scăzut de certitudine și criticilor dure care puteau fi confundate cu atacuri personale. În urma acestei verificări, clasificările au fost corectate acolo unde contextul sau sensul formulării impuneau o altă încadrare. Duplicate exacte nu au fost eliminate automat, ci au fost marcate și raportate separat.

Analizele de sentiment, de comentarii și de coordonare s-au concentrat pe Facebook, platforma cu cele mai complete date de interacțiune publică .

Materialul este finanțat prin Programul Tech Accountability Grants 2026 al European Fact-Checking Standards Network (EFCSN), în cadrul grantului CERV (nr. 101236606) acordat de EACEA.

Punctele de vedere și opiniile exprimate în cadrul acestui material aparțin exclusiv autorilor și nu reflectă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici autoritatea finanțatoare nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Funded by
the European Union